

Tjänsteställe, handläggare
Allmän och strategisk kollektivtrafik,
Sofie Östlund

Sammanträdesdatum
2023-08-31

FöredragningsPM
Dnr: 23RS1039

Organ
Regionstyrelsen

Intäktsfördelningsmodell Tåg i Bergslagen

Förslag till beslut

Regionstyrelsen föreslår regionfullmäktige besluta

att bilaga 1 till aktieägaravtalet Fördelning av underskott i Tåg i Bergslagen godkänns, under förutsättning att Region Dalarna, Gävleborg och Västmanland fattar likalydande beslut.

Sammanfattning

Region Gävleborg, Dalarna, Örebro och Västmanland är gemensamma ägare av Tåg i Bergslagen. De regionala kollektivtrafikmyndigheterna i Gävleborg, Dalarna, Örebro och Västmanland, (i ärendet benämnda RKM), är beställare av trafik från Tåg i Bergslagen.

I samband med tidtabellsskiftet i december 2023 (T24) förändras avtalsformen från tjänstekoncession till bruttoavtal. Som följd av detta flyttas ansvaret för bland annat biljettförsäljning, prissättning och produktsortiment från operatören till beställaren. Konsekvensen är att biljettintäkter som tidigare tillfallit den upphandlade trafikutövaren från T24 istället kommer tillfalla Tåg i Bergslagen. Med anledning av det förändrade ansvaret har ett arbete genomförts under ledning av Region Västmanland med stöd av Tåg i Bergslagen och ägarrepresentanter att se över huruvida nuvarande underskottsfördelning bör uppdateras och i sådana fall ge förslag på vilket sätt att gälla från och med december 2023 i samband med tidtabellsskiftet.

Ärendebeskrivning

I nuvarande underskottsfördelning finns tre fördelningskomponenter där Tåg i Bergslagens underskott hanteras genom

1. ersättning för RKM-resor,

Tjänsteställe, handläggare
Allmän och strategisk kollektivtrafik,
Sofie Östlund

Sammanträdesdatum
2023-08-31

FöredragningsPM
Dnr: 23RS1039

2. kostnader för dimensionerande fordon

3. antal kilometer och tågstopp inom respektive län

Med punkt 1 avses resor som görs med de biljetter som ställs ut av respektive RKM. För detta ersätts trafikutövaren med drygt 30 kr per resa. Det underskott som återstår för Tåg i Bergslagen efter punkt 1 och 2 fördelas mellan ägarna utifrån trafikproduktion (km) och antal stopp.

I arbetet har konsekvensbeskrivningar gjorts av effekter för att fortsätta med nuvarande underskottsfördelning samt att återföra intäkter helt eller delvis till ägarlän. Utifrån arbetet är rekommendationen från ägarrepresentanter att lägga till en komponent som hanterar intäktsfördelning.

Intäkterna från biljettförsäljningen föreslås delas upp i en del som gäller försäljning från relationer inom respektive län (inomlänsintäkter) från vilka intäkterna tillfaller berörd ägarregion medan övriga biljettintäkter tillfaller Tåg i Bergslagen och räknas av från det underskott som fördelas mellan ägarna.

Som följd av att inomlänsintäkter föreslås tillfalla respektive ägarlän kan nuvarande komponent med ersättning för RKM-resor (punkt 1 ovan) utgå från avtalet.

Förslaget innebär att bilaga 1 till aktieägaravtalet, *Fördelning av underskott i Tåg i Bergslagen*, uppdateras genom att även hantera fördelning av intäkter enligt följande punkter:

Inomlänsintäkter - Biljettintäkter från Tåg i Bergslagens biljettprodukter, som säljs av Tåg i Bergslagen eller dess återförsäljare, för relationer där resan helt sker inom ett ägarlän tillfaller berörd ägare.

Övriga biljettintäkter – Resterande biljettintäkter (som inte omfattas av punkt 1) från Tåg i Bergslagens biljettprodukter, som säljs av Tåg i Bergslagen eller dess återförsäljare, tillfaller Tåg i Bergslagen och räknas av från underskottet.

Nuvarande punkt 1 Periodbiljetter utgår som följd av förslaget.

Förslaget förväntas bidra till att ge ägarregionerna incitament att öka resandet med Tåg i Bergslagen och att i större utsträckning integrera Tåg i Bergslagens trafik som en del av det lokala trafiksystemet.

Tjänsteställe, handläggare
Allmän och strategisk kollektivtrafik,
Sofie Östlund

Sammanträdesdatum
2023-08-31

FöredragningsPM
Dnr: 23RS1039

Beredning

Kollektivtrafiknämnden behandlade ärendet den 24 april 2023.

Kollektivtrafiknämnden föreslår regionstyrelsen föreslå regionfullmäktige besluta att bilaga 1 till aktieägaravtalet Fördelning av underskott i Tåg i Bergslagen godkänns, under förutsättning att Region Dalarna, Gävleborg och Västmanland fattar likalydande beslut.

Konsekvenser för miljö-, barn- och jämställdhetsperspektiven

Inga konsekvenser.

Ekonomiska konsekvenser

Region Örebro läns andel av underskottet förväntas minska något som följd av förslaget jämfört med nuvarande modell för underskottsfördelning.

Beslutsunderlag

FöredragningsPM regionstyrelsen 2023-08-31, Intäktsfördelningsmodell för Tåg i Bergslagen
Bilaga 1 Fördelning av underskott i Tåg i Bergslagen AB

Rickard Simonsson
Regiondirektör

Skickas till:

Regionfullmäktige